

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 17. augusta 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **Ing. J. T.** pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení zák. č. 553/2002 Z.z., o sťažnosti ustanoveného obhajcu JUDr. R. S. o doučtovanie odmeny a náhrady trov obhajoby proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2016, sp. zn. 2T 1/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť ustanoveného obhajcu JUDr. R. S. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre uznesením, č. k. 2T 1/2003-301, z 21. júna 2016 zamietol návrh obhajcu JUDr. R. S. o doučtovanie odmeny a náhrady trov obhajoby ako nedôvodný z dôvodu, že o návrhu ustanoveného obhajcu už bolo právoplatne rozhodnuté uznesením, sp. zn. 2T 1/2003, zo dňa 10. novembra 2011, ktorým súd priznal ustanovenému obhajcovi trovy obhajoby vo výške 251,15 eura a tieto mu boli následne dňa 29. novembra 2011 vyplatené. Odvolací súd s poukazom na gramatický a logický výklad ustanovenia § 553 odsek 3 Trestného poriadku je toho názoru, že obhajca môže podať iba jeden návrh. Z uvedeného podľa názoru krajského súdu vyplýva, že ak teda bolo už právoplatne o návrhu obhajcu na priznanie trov obhajoby rozhodnuté, nemožno podať takýto návrh opätovne, resp. ho neskôr dopĺňať za situácie, že všetky úkony právnej služby (odmena a náhrady hotových výdavkov) vyplývajú zo spisu už v čase podania prvého návrhu. Zároveň poukázal na to, že v čase podania návrhu obhajcu na priznanie trov obhajoby, doručeným súdu dňa

14. apríla 2004 mu boli známe všetky vykonané úkony vyplývajúce zo spisu, za ktoré až v súčasnosti žiada priznať trovy obhajoby. Ďalej uviedol, že keďže si obhajca nevyčíslil trovy obhajoby za ním všetky vykonané úkony právnej služby už pri prvom úkone, vystavil sa tak riziku, že už o nich súd nebude môcť pre prekážku rozhodnutej veci opätovne rozhodovať. Krajský súd súčasne zdôraznil, že ak si obhajca nebol istý počtom vykonaných úkonov, nič mu nebránilo v tom, aby sa pred podaním návrhu dostavil na súd a podrobne si preštudoval celý predmetný trestný spis. Na záver krajský súd dodal, že pri rozhodovaní o trovách obhajoby ustanoveného obhajcu je súd viazaný návrhom obhajcu, z ktorého pri priznaní trov obhajoby (odmena a náhrady hotových výdavkov) vychádza a nad jeho návrh priznať trovy obhajoby nemôže, aj keď s poukazom na obsah spisu má dôvodne preukázané, že by obhajca mal nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov aj za ďalšie úkony, resp. vo vyššej výške ako si obhajca v návrhu uplatnil.

Proti tomuto uzneseniu podal ustanovený obhajca sťažnosť.

Vo svojej sťažnosti uviedol, že sa nestotožňuje s odôvodnením uvedeným rozhodnutí krajského súdu, keďže podľa jeho názoru z ustanovenia § 553 ods. 2 a § 553 ods. 3 Tr. por. nevyplýva, koľkokrát môže obhajca podať návrh na priznanie trov obhajoby po ukončení zastupovania. Podľa obhajcu, výklad, ktorý súd prvého stupňa aplikoval v odôvodnení, nemožno považovať za správny, keďže úkony, ktoré obhajca uplatnil návrhom zo dňa 19. novembra 2015 neboli uplatnené návrhom, ktorý súdu zaslal dňa 14. apríla 2004, a o ktorom rozhodol súd dňa 10. novembra 2011. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie podľa §194 ods. 1 Tr. por. zrušil a podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vyhovel jeho návrhu vo veci doúčtovania náhrady trov obhajoby v celkovej výške 246,96 eur.

Prokurátor krajskej prokuratúry sa vyjadril k sťažnosti obhajcu podaním z 19. júla 2016, v ktorom poukázal na to, že sťažovateľ prispôbil svoj nový návrh požiadavke na priznanie ďalších peňažných prostriedkov podľa svojich subjektívnych predstáv. Prokurátor považuje za dôležité z hľadiska posúdenia oprávnenosti nového návrhu aj tú skutočnosť, že ustanovený obhajca zrejme proti pôvodnému uzneseniu zo dňa 10. novembra 2011 nepodal sťažnosť, čím sa stalo toto uznesenie právoplatné a vykonateľné, bez možnosti jeho dodatočnej nápravy na základe nového návrhu. V danom prípade sa jedná podľa názoru prokurátora o návrh na priznanie nároku odmeny za úkony, ktoré sa mali vykonať ešte pred vydaním uvedeného uznesenia, a teda mali byť zahrnuté už do pôvodného

návrhu advokáta. Stotožnil sa s právnym názorom, že pre prekážku rozhodnutej veci nie je preto možné opätovne rozhodnúť o novom, resp. ďalšom návrhu advokáta o odmene a náhrady hotových výdavkov v tej istej trestnej veci, za procesné úkony, ktoré boli vykonané ešte pred vydaním právoplatného uznesenia zo dňa 10. novembra 2011. Z uvedeného dôvodu navrhol sťažnosť ustanoveného obhajcu ako nedôvodnú zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal sťažnosť obhajcu JUDr. R. S. a zistil, že sťažnosť obhajcu je prípustná (§ 553 ods. 5 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku), ale dospel k záveru, že nie je dôvodná.

Dovolací súd mal za preukázané, že návrhom doručeným súdu dňa 14. apríla 2014 si ustanovený obhajca JUDr. R. S. (ďalej len „obhajca“) vyúčtoval trovy obhajoby pozostávajúce z odmeny za jeden úkon prevzatie a príprava obhajoby dňa 23. februára 2000 vo výške 600 Sk a režijného paušálu prislúchajúcemu k úkonu právnej služby vo výške 100 Sk, z odmeny za jeden úkon výsluch Ing. C. dňa 12. februára 2002 vo výške 600 Sk a režijného paušálu prislúchajúcemu k úkonu právnej služby vo výške 100 Sk, z odmeny za jeden úkon výsluch L. B. dňa 17. decembra 2002 vo výške 600 Sk a režijného paušálu prislúchajúcemu k úkonu právnej služby vo výške 100 Sk, z odmeny za jeden úkon odvolanie proti rozsudku zo dňa vo výške 2 562 Sk a režijného paušálu prislúchajúcemu k úkonu právnej služby vo výške 128 Sk a z odmeny za jeden úkon účasť na verejnom zasadnutí na Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa vo výške 2 720 Sk a režijného paušálu prislúchajúcemu k úkonu právnej služby vo výške 136 Sk, spolu si vyčíslil odmenu a náhrady hotových výdavkov vo výške 7 526 Sk. Prvostupňový súd uznesením, sp. zn. 2T 1/2003, zo dňa 10. novembra 2011 rozhodol o trovách obhajoby tak, že priznal obhajcovi náhradu trov obhajoby spolu vo výške 251,15 eur. Proti tomuto rozhodnutiu nepodal obhajca opravný prostriedok, a preto uznesenie, sp. zn. 2T 1/2003, zo dňa 10. novembra 2011 nadobudlo právoplatnosť dňa 22. novembra 2011. Obhajcovi následne boli priznané trovy obhajoby, ktoré boli uhradené dňa 29. novembra 2011 pod číslom účtovného dokladu 27-11/2011. Obhajca opätovne predložil návrh na rozhodnutie o trovách obhajoby krajskému súdu podaním z 23. apríla 2015, doručeným dňa 28. apríla 2015, v ktorom žiadal priznať sumu vo výške 638,86 eur, pričom pôvodné vyúčtovanie trov

obhajoby zobrať späť. Súd prípisom zo dňa 5. júna 2015 obhajcovi oznámil, že o jeho návrhu už nemôže byť rozhodnuté, nakoľko súd uznesením, sp. zn. 2T 1/2003, zo dňa 10. novembra 2011, právoplatným dňa 22. novembra 2011 už o trovách rozhodol, pričom mu priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 251,15 eura, ktorá mu bola následne dňa 29. novembra 2011 vyplatená.

Podľa § 553 ods. 2 Trestného poriadku, obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku, o návrhu podľa odseku 2 orgán činný v trestnom konaní alebo súd rozhodne do 30 dní od jeho podania. Priznanú odmenu a náhradu hotových výdavkov orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyplatí najneskôr do 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. O výške odmeny a náhrady obhajcu podľa osobitného predpisu, ktorý ukončil zastupovanie vo veci, rozhodne na návrh obhajcu orgán činný trestnom konaní alebo súd po ukončení zastupovania.

Podľa § 553 ods. 5 Trestného poriadku, o výške odmeny a náhrady rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo; v konaní pred súdom rozhodne predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška MS SR č. 655/2004 Z.z.“) výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak odsek 4 neustanovuje inak (ďalej len „výpočtový základ“).

Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky

za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

Podľa § 12 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2005 Z.z. pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1, je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica a) neprevyšuje päť rokov, jedna dvanástina výpočtového základu, b) prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu, c) prevyšuje desať rokov, alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že o výške odmeny a náhrad rozhoduje súd, resp. orgán činný v trestnom konaní len na návrh ustanoveného obhajcu. V súlade s ustanovením § 553 ods. 5 Trestného poriadku sa uplatňuje tzv. dispozičná zásada a v tejto súvislosti je predseda senátu pri rozhodovaní o trovách obhajoby povinný skúmať, či ustanovenému obhajcovi vznikol nárok na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov tak, ako si uplatnil a vyčíslil v podanom návrhu. Dovolací súd sa preto stotožňuje s právnym záverom krajského súdu, že pri rozhodovaní o trovách obhajoby je súd viazaný návrhom obhajcu a nemôže mu priznať nárok na odmenu vo vyššej výške, než si ju uplatnil vo svojom návrhu. Z uvedeného vyplýva, že nemožno priznať ustanovenému obhajcovi odmenu a náhradu výdavkov za úkony právnej pomoci, ktoré obhajca neuplatňoval vo svojom návrhu.

Z podanej sťažnosti vyplýva, že obhajca takýto návrh podal. V prejednávanej veci konajúci súd rozhodol o návrhu obhajcu v súlade s § 553 ods. 3 Tr. por. a priznal obhajcovi trovy obhajoby uznesením, sp. zn. 2T/1/2003, zo dňa 10. novembra 2011, ktoré sa stalo právoplatné a vykonateľné dňa 22. novembra 2011, a to vo výške 251,15 eur, ktoré mu boli následne vyplatené. V danom prípade sa dovolací súd stotožňuje s právnym názorom uvedeným v odôvodnení krajského súdu a prokurátora, že ak už raz bolo právoplatne o návrhu obhajcu na priznanie trov obhajoby rozhodnuté, nemožno podať takýto návrh opätovne. Najvyšší súd dospel k názoru, že ak mal konajúci súd znovu prejednať nároky obhajcu v tej istej trestnej veci, a to doúčtovaním náhrady trov obhajoby, tak takéto konanie je prekážkou rozsúdenej veci (*res iudicata*), pretože je charakterizovaná tými istými

účastníkmi trestného konania, rovnakým predmetom konania a rovnakými skutkovými a právnymi dôvodmi uplatnenia nároku na náhradu trov obhajoby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí postupoval podľa § 193 písm. c/ Trestného poriadku a zamietol sťažnosť ustanoveného obhajcu JUDr. R. S..

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 17. augusta 2016

JUDr. Daniel H u d á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová